

KONGRES STEMTE OM ØKOLOGIENS SVÆRE SPØRGSMÅL

Ved en digital afstemning gav 350 deltagere på Økologi-kongres 2015 deres mening til kende om nogle af økologiens mest presserende dilemmaer inden for miljø, dyrevelfærd, klima, biodiversitet og landdistriktsudvikling.

Af Ulla Skovsbøl, ICROFS

Økologerne skal arbejde for, at det bliver tilladt at bruge slam fra rensningsanlæg og på den måde sikre bedre recirkulation af næringsstoffer. Det sagde næsten ni ud af ti deltagere ja til ved den workshop på Økologikongressen, som satte fokus på økologiens dilemmaer på miljøområdet.

Otte ud af ti sagde ja til, at naturpleje i fremtiden bør være en selvstændig driftsgren på de økologiske landbrug, og tre ud af fire mente, at økologien vil bidrage mere til udviklingen i landdistrikterne, hvis man prioriterer alsidighed fremfor vækst.

Det var bare nogle af de resultater, som kom ud af fem parallel afstemninger på kongressen med et digitalt afstemningsværktøj, "clickers" udlånt af Aarhus Universitets Science Media Lab. Det var ICROFS, der stod for afstemningerne i forbindelse med præsentationen af videnssynet "Økologiens bidrag til samfundsgoder."

Enighed om recirkulering

Ved hver af de fem afstemninger var der tre spørgsmål at tage stilling til inden for ét af emneområderne miljø, dyrevelfærd, biodiversitet, klima & energi og landdistriktsudvikling. Og blandt alle spørgsmål var det spørgsmålet om, at det økologiske landbrug skal bruge spildevandsslam i fremtiden, der var størst enighed om.

"Recirkulering af næringsstoffer er et centralt princip i økologien, men som det er nu, er det ikke tilladt at bruge spildevandsslam som gødning. De konventionelle landmænd må, men det må økologerne ikke," forklarer seniorforsker John Hermansen, Aarhus Universitet Foulum, som stillede sine tilhørere over for spørgsmålet om spildevandsslam som gødning.

Han mener, at slam kan være en udmærket kilde til næringsstoffer, hvis der er skrappe krav til slammets indhold af miljø- og sundhedsskadelige stoffer, og det var de fleste tilhørere enige i. Til gengæld stod det næsten fifty-fifty, da han spurgte, om et krav om plantedække året rundt er et godt svar på det problem, at tabet af kvælstof fra økologiske marker er lige så stort eller større end fra konventionelle, selv om der tilføres mindre N.

Formålet med afstemningerne var ikke at vedtage et manifest eller en hensigtserklæring, men derimod at gøre diskussionerne mere målrettede og fokuserede.

"Og det synes jeg lykkedes," siger en anden af afstemningslederne, økologikonsulent Erik Fog, SEGES. Han stod for workshoppen om klima og energi – det område, hvor økologien klarer sig dårligst i sammenligning med konventionelt landbrug.

"Men jeg synes, vi fik nogle virkelig interessante diskussioner. De var med til at gøre økologikongressen meget udbytterig, siger Erik Fog.

Dét blev der stemt om ved den digitale afstemning:

Miljø:

1. Skal det være et krav, at økologiske marker har plantedække året rundt, og at man i højere grad skal bekæmpe ukrudt i rækkeafgrøder, herunder i korn, i stedet for ved barmarks-bekæmpelse?
  2. Skal økologiske fjerkræ- og svineproducenter forpligte sig til at anvende foder med bedre sammensætning af aminosyrer, selvom det betyder dyrere foder?
  3. Skal økologisektoren arbejde for, at biomasse fra rensningsanlæg skal gøres lovligt som gødningsmiddel i økologisk jordbrug under fastsatte betingelser og grænseværdier for miljø- og sundhedsskadelige stoffer?
-

Dyrevelfærd

1. Skal økologisk svineproduktion reducere pattegrisedødeligheden ved at vælge andre racer med en markant lavere kuldstørrelse, også selv om det medfører et lavere antal fravænnede grise per årssø og en forringet slagte kvalitet?
  2. Skal økologiske Jersey-besætninger opfordres til at anvende kønssorteret sæd, selvom det til en vis grad strider imod de økologiske principper om naturlighed?
  3. Skal vi for fremtiden gennem systemudvikling og regelsætning arbejde for væsentligt mindre flokke, selvom det øger omkostningerne per produceret æg?
-

Biodiversitet

1. Skal økologireglerne stille krav om naturarealer på de økologiske bedrifter, selvom dyrkningsarealet derved kan blive mindre?
  2. Skal helt eller delvis pløjefri dyrkning være normen for økologiske planteavlbedrifter om 5 – 10 år?
  3. Skal økologireglerne stille krav om naturarealer på de økologiske bedrifter, selvom dyrkningsarealet derved kan blive mindre?
-

Klima & energi

1. Skal økologisk produktion gøres så effektiv og baseres på så meget vedvarende energi, at det bliver mere energi- og klimavenligt end konventionelt målt pr. produceret enhed?
  2. Vil det fremme økologisk produktion at indføre nye krav i økologireglerne om at begrænse energiforbrug og udledning af drivhusgasser?
  3. Skal det være normen for danske økologiske bedrifter inden for 5 – 10 år, at de leverer biomasse til biogasproduktion og gøder med biogasgødning?
-

Landdistriktsudvikling

1. Skal den økologiske sektor prioritere vækst fremfor alsidighed?
2. Er det vigtigt at koble grønne initiativer i byerne sammen med den mere formelle økologiske sektor?
3. Skal vi i fremtiden i højere grad prioritere rent økologiske virksomheder via støtte og regler?